

TEMERINI ÚJSÁG

XXIV. évfolyam 45. (1232.) szám

Temerin, 2018. november 8.

Ára 50 dinár

Kegyeletadás a tömegsírnál

Az áldozatok emléktáblájánál dr. Máthé Áron történész mondott beszédet



Dr. Máthé Áron történész beszédét mondja a temerini tömegsírnál

A Nyugati temető nagy tömegsírjánál múlt pénteken az 1944/45-ös ártatlan áldozatok emléktáblájánál immár 29. alkalommal tartottak kegyeletadó megemlékezést. Megjelentek az önkormányzat, a pártok és civil szervezetek képviselői és mindazok, akik már hosszú évek során hajtának fejet az ártatlan áldozatok emléke előtt a nagy tömegsírnál.

A megemlékezés nemzeti imánk közös éneklésével, a Himnusszal kezdődött. A szép számban megjelentek megemlékeztek azokról is, akik az '56-os magyar forradalom és az azt követő megtorlások idején életüket áldozták, de a Nagy háborúban a harctereken elesett és a hadikórházakban elhunyt temerinierekről is.

Dr. Máthé Áron történész, a budapesti Nemzeti Emlékezet Bizottságának elnökhelyettese kegyeletadó megemlékező beszédében arról szólt, hogy ami 1944, vagy inkább '45 után bekövetkezett, abban az is benne volt, hogy saját múltunktól akartak minket megfosztani, a saját halottainkkal akartak minket szembefordítani. Felejtésre, kidobásra ítélték mindent, ami a kommunizmus új igazságai számára kényelmetlen lehetett. Így történt mindenhol, ahol magyarok éltek a Kárpát-medencében.

Halottainkat vagy járulékos veszteségként, szükséges rosszként, vagy éppenséggel „saját bűneinkért” a bűnhődés logikus következményeként könyvelték el. De vajon mi bűnük lehetett a délvidéki magyar

falvakban halálra kínzott áldozatoknak? Sajnos a miértre egyszerű válasz csak anynyi van, amit Márai Sándor írt: „Magyar voltál, ezért.”

Az emlékbeszédet követően Szungyi László főesperes egyházi szertartás keretében megszentelte a nagy tömegsírt, a megjelent szervezetek képviselői pedig a gyászinduló hangjára, az emléktábláknál elhelyezték a kegyeletadás koszorúit. Az áldozatokról való megemlékezés a Szózat éneklésével zárult. Közreműködött Szabó Gabriella, Szabó Annamária, a Szirmai Károly MME férfikórusa és a TEFU fúvós zenekar. A beszéd szövegét lásd a 8. oldalon.

Járekon november 4-én, vasárnap délben a partizán haláltábor német emlékműve mellett a megemlékezők a magyar áldozatok fakeresztjénél rótták le kegyeletüket a táborban elhunyt német és magyar elhunytak emléke előtt. A most már kutathatóvá vált halotti anyakönyvek szerint 1944. december 2-a és 1946. április 15-e között a haláltáborban 6429 civil személy lelte halálát. Többségük német vezetéknevű, de a magyar áldozatok száma is megközelíti a kétszázat.

Folytatása a 2. oldalon

Nemzeti tanácsi választás

A Magyar Összefogás győzött

A vasárnapi nemzeti tanácsi választáson a Magyar Összefogás nagy fölénnyel győzött a Magyar Mozgalmal szemben. Az előzetes eredmények szerint a Magyar Nemzeti Tanács 35 mandátuma közül 30-at a Magyar Összefogás szerzett meg. A külön választói névjegyzéken szereplő magyarok 36 százaléka élt szavazati jogával az adatok 95 százalékos feldolgozottsága alapján.

– Kiváló eredmény született a magyarság szempontjából a hétfői nemzeti tanácsi választáson – értékelt a nemzetpolitikai államtitkár hétfőn Budapesten. – Az MNT az elmúlt években rendkívül sikeres munkát végzett; az elmúlt négy évben Vajdaság-szerte nagyon jól látták az emberek, hogy a magyar kormányval szorosan összefogva, együttműködve az ottani közösségek, civil szervezetek milyen eredményeket tudtak elérni – összegzett Potápi Árpád János.

A vajdasági Magyar Nemzeti Tanácsban (MNT) a következő négy évben is a Vajdasági Magyar Szövetség által támogatott Magyar Összefogás nevű lista képviselői lesznek többségben a kisebbségi nemzeti önkormányzati választások nem hivatalos eredménye alapján.

Hajnal Jenő, az MNT eddigi – és feltételezhetően jövőbeni – elnöke úgy nyilatkozott, a választási eredmény lehetőséget biztosít arra, hogy mindazt, amit az utóbbi négy évben elkezdtek, folytatni tudják, és még magasabb szintre emeljék.

Folytatása a 3. oldalon

Koszorúzás Járekon



A temerini I. Hely Közösség képviselői megkoszorúzták a haláltábor magyar áldozatainak emlékkeresztjét. A képen Matuska Márton a szomorú emlékeket idéző beszédét mondja.

Kegyeletadás a tömegsírnál

Folytatás az 1. oldalról

Járekon mintegy 1000 ártatlan gyermek is védtelen prédájává vált az emberi gyűlöletnek és esztelenségnek, és a mindezzel párosuló éhezé- nek és járványos betegségeknek.

A megemlékezők előtt Matuska Márton, a VM DP intézőbizottságának tagja mondott beszédet. Felidézte azt a világot, amikor Járekon haláltábor működött. A volt Jugoszlávia minden nemzetének van mit siratnia abból az időből, mondta. Egy általános gyilkolás zajlott az országban. A náci és a fasiszta terrort követte a kommunista diktatúra. Igen sokan rájöttek arra, hogy a felszabadulás tulajdonképpen az egyikből a másik terrorba kerülést jelentette. Azt is tudjuk, hogy akkor nemcsak a kisebbségek szorultak nagyon, hanem az anyanemzet tagjai is. A Tito-rezsimet csak úgy lehetett megszilárdítani, ha kiirtották mindazokat, akik potenciális ellenfelei lehettek a kommunizmusnak. Ami a járeki partizán haláltáborban zajlott, az felsőbb utasításra történt, mondta Matuska.

Azzal zárta a megemlékezést, hogy annyit azért elértünk már, hogy a haláltábor falvában a történekről nyíltan, szabadon beszélhetünk az áldozatoknak állított emlékmű előtt. Nem egészen úgy készült az emlékmű, ahogyan mi, magyarok szeretjük volna, mert a márványkereszt melletti táblán egy utalás, egy szó sincs arról, hogy a németek mellett magyar áldozatok is vannak. Ezért tartjuk a fakeresztnél a saját, magyar megemlékezésiünket, mert tulajdonképpen a hely a magyar áldozatoknak is az emlékhelye.

A megemlékezés során a VM DP először a német, majd az I. Helyi Közösség képviselőivel megkoszorúzták a magyar áldozatok emlékhelyét. A megemlékezés virágait elhelyezték a fakeresztnél az áldozatok hozzátartozói is. Végezetül a megjelentek elénekelték a Himnuszt.

G. B.

Autós gyerekekülés pályázaton

Temerin község közlekedésbiztonsági tanácsa a napokban pályázatot hirdetett 40 darab ingyenes autósülés kiosztására. Az ülések legfeljebb 25 kilogrammos gyerekeknek valók. Jelentkezhetnek mindazok a Temerin község területén élő szülők, akiknek gyermeke még nem töltötte be az 1. életévet. Kezdetnek elegendő a pontos adatokkal átadni a kitöltött űrlapot.

Az űrlap az önkormányzat honlapjáról tölthető le, vagy átvehető és át is adható a temerini község háza épületében az ügyfélfogadó szolgálat 1. számú asztalánál. A szülőknek, akiknek megítélik az ingyenes gyerekekület, miután erről értesítést kapnak, a következő okmányokat kell benyújtaniuk: a szülők személyi igazolványának fénymásolatát, a gyerek születési anyakönyvi kivonatának fénymásolatát és a munkaviszonyban levő szülőktől igazolást a nettó havibér összegéről, illetve a munkanélkülieknek erről bizonylatot.

Ha a pályázók száma meghaladja a rendelkezésre álló ülések számát (40), a kisebb havi bevétellel rendelkező szülők részesülnek előnyben.

G. B.

Vásárolok régi mélyhűtőket, frizsidereket, mosógépeket, tévéket, tollat. Házhöz jövök, azonnal fizetek. Telefon: 062/133-22-69

Négy hold föld a goszpodincai határban eladó. 8500 euró/hold Tel.: 063/580-192

csökkentés előtti nyugdíjakat összehasonlítjuk a mostanival, táblázatunkból látható, hogy az elmúlt négy évben a legnagyobb emelés éppen a kisnyugdíjasok kapták.

Nyugdíjemelési táblázat				
2014	2018	2018	2018	2018
Csökkentés előtt	Októberi kifizetés	Novembri kifizetés		
Emelés 2014-hez hasonlítva	Emelés az októberihez hasonlítva			
100 000	88 070	107 907	7,91%	22,52%
80 000	71 884	86 326	7,91%	20,09%
60 000	55 698	64 744	7,91%	16,24%
50 000	47 605	53 954	7,91%	13,34%
40 000	39 512	43 163	7,91%	9,24%
30 000	31 112	32 669	8,89%	5,00%
25 000	26 904	28 249	12,99%	5,00%
20 000	21 581	22 661	13,30%	5,00%

A számítás egyszerű. Azok a nyugdíjasok, akik a 2014. évi csökkentés előtti 20 000 dináros ellátásban részesültek, az elmúlt négy évben a legnagyobb emelést kapták, összesen 13,3 százalékot. Azoknak akiknek négy évvel ezelőtt 30 000 dinár volt a nyugdíjuk, kis híján kilenc százalékot emeltek és most 32 669 dinár lesz a nyugdíjuk. Valójában a novemberben kifizetésre kerülő nyugdíjakat visszaállították a 2014. évi csökkentés előtti, megnövelve az azóta végzett háromszori emeléssel. Hogy végül is kinek mekkora lett a nyugdíja, az a novemberben kézhez kapott nyugdíjszelvényen derül ki.

G. B.

Ki mekkora nyugdíjemelésre számíthat?

A legtöbb a hét végén kapják a juttatást

Bár a nyugdíjasok kis hányada, az iparosok és a földművesek, már a hónap elején megkapták a megemelt októberi járandóságuk teljes összegét, a többség – a munkásnyugdíjasok valamennyi kategóriája – csak a hét végén kapja meg és veheti fel októberi járandóságának első felét. Így hát számukra tovább tart a bizonytalanság az emelés összegét illetően. Noha találgatások és számítások már eddig is voltak, hogy kinek mennyit emeltek, csak most derül ki.

A kormány bejelentése szerint a nyugdíjszelvényen átlag 11,3 százalékkal lesz nagyobb a juttatás, mint amennyi a négy évvel előtti volt. A Fiskális Tanács adatai alapján a Blic napilap meglehetősen pontosan kiszámította, hogy ki mekkora nyugdíjra számíthat az előző hónaphoz hasonlítva, de azt is, hogy százalékban kifejezve mekkora a különbség a mostani és a 2014-es csökkentés előtti nyugdíj között, illetve az emelés az októberi nyugdíjhoz hasonlítva.

Gyakorlatilag tehát mindazok, akik októberben 34 000 dinárnál kevesebb nyugdíjat kaptak, most öt százalékkal többet kapnak. Más szóval a 20 ezer dináros kisnyugdíjasok ezer dinárral többet. A 25 ezer dináros nyugdíjra 1250 dináros, a 34 ezer dinárosra 1700 dináros emelést számíthatnak. Nagyobb emelésre a nagyobb nyugdíjjal rendelkezők számíthatnak. Így akiknek az októberi ellátmánya 39 ezer dinár volt, 3650 dinárral többre számíthatnak, az 55 ezerrel rendelkezők pedig mintegy 9000 dinárral többre.

Nyilván többen méltatlankodni fognak az miatt, hogy a nagy nyugdíjban részesülőknek a legnagyobb az emelés. Ám ha a 2014. évi

Kuffervizit

November 9-én, pénteken este 6 órai kezdettel a helyi közösség nagytermében kerül sor Csorba Béla új könyvének, a Kuffervizitnek a bemutatására. A könyv Temerin 1851 – 1918 közötti krónikájához, valamint a község 20. századi művelődéstörténetéhez nyújt új adalékokat, de portrék, jegyzetek, emlékezések találhatók benne a községhez valamilyen módon kötődő jelentős személyiségekről (Mušicki, Széchenyi, Kováts Antal, Szirmai, Irmédi-Molnár László, a Baranyi házaspár, Sörös Imre, Illés Sándor, Sziveri János és mások) és kulturális egyesületekről, mozgalmakról (Katolikus Kör, TAKT, táncház). A könyvről Matuska Márton beszélget a szerzővel.



-a

Vajdasági RTV új épülete

Egy év múlva indul az adás

A Vajdasági RTV új épületén az építkezési munkálatok jó ütemben haladnak. Az építkezés első szakasza a végéhez közeledik, de már megvan a pénz a második szakaszra is, közölték. Jövő novembertől 16 nyelven készítenek ott majd televíziós műsorokat.

A Vajdasági RTV új épületének harmadik emeletén folynak jelenleg a munkálatok. A tervek szerint a jövő év novemberében kezdődik a munka a többnyelvű tájékoztatás terén – mondta Miodrag Koprivica, a VRTV vezérigazgatója az építőhelyen tett látogatása során. Az épületre szánt beruházás összértéke valamivel több mint 44 millió euró. A TV vezérigazgatója és a szabadkai székhelyű kivitelező igazgatója most az építkezés második szakaszára irt alá szerződést.

VRTV

Kötelező a téli gumi



A szerbiai törvények értelmében november 1-jétől rossz útvizonyok esetén, ha havasak vagy jegesek az utak, kötelező a téli gumi használata. Egyelőre még jó az időjárás, de már számítanunk kell arra, hogy amikor majd leesik az első hó vagy bejegesedik az út, akkor azokra, akik nem rendelkeznek téli gumival akár 6000 és 20 ezer dinár közötti büntetés is kiróható, ami jogi személyek esetében 100-800 ezer dinárra emelkedhet.

A múlt vasárnapi vásárral új donságnak számított az orosz gyártmányú téli gumiabroncs. A különböző méretű külsők ára igen kedvezően, nagyságtól függően 2500 és 5000 dinár között alakult. (M. D. felv.)

A Magyar Összefogás győzött

Folytatás az 1. oldalról

A VMSZ becslése szerint a voksoláson a külön választói névjegyzékre feliratkozott vajdasági magyarok körülbelül 36 százaléka vett részt. 2010-ben a magyar nemzeti közösség 55,46 százaléka járult az urnák elé, 2014-ben pedig 40,6 százaléka.

Temerinben a választási névjegyzékben szereplő, szavazásra jogosult állampolgárok 41 százaléka járult az urnákhoz. A Magyar Összefogás listájára 1650-en, a Magyar Mozgalom listájára pedig 99-en szavaztak. A VMSZ helyi szervezete köszönetet mondott azoknak, aki szavazatukkal hozzájárultak a demokratikus intézményrendszer működéséhez. Sziveri Béla, a VMSZ helyi szervezetének elnöke külön megköszönte a Magyar Összefogás listájára leadott szavazatokat.

A „Magyar Mozgalom - Zsoldos Ferenc” nevű lista vezetője értékelésében rámutatott: az ellenzéki lista nem törte ugyan át a fát, de kudarcnak sem lehet nevezni a kapott eredményt. Közölte: a nagyobb magyar lélekszámmal rendelkező településeken igen jó eredményeket értek el.

Az első, közvetlen módon választott Magyar Nemzeti Tanácsban 2010-ben a Magyar Összefogásnak 28 képviselője volt, négy évvel később pedig a 35-ből 31 helyet tudott megszerezni. A Magyar Mozgalom nevű civil szervezet 2015-ben jött létre, így a korábbi választásokon nem vett részt.

A Szerbiában élő 22 nemzeti kisebbség közül 18 választhatta meg közvetlen módon saját kisebbségi önkormányzatát: az albán, az askál, a bosnyák, a bolgár, a bunyevác, a vlach, a magyar, a német, a lengyel, a roma, a román, a ruszin, a szlovák, a szlovén, az ukrán, a cseh és a magát egyiptominak nevező nemzetiség tagjai. Az orosz, a montenegrói, a macedón és a horvát nemzeti közösség tagjai elektorokon keresztül választottak. A legnagyobb arányban a magyar kisebbség iratkozott fel a névjegyzékre, a Szerbiában élő 254 ezer magyar közül valamivel több mint 137 ezren.

Az MNT a Szerbiában élő magyarok országos kisebbségi önkormányzati szerve. A délvidéki magyarság ezen a testületen keresztül valósíthatja meg a kulturális autonómiához való jogát, a testület jogköre a művelődés, a tájékoztatás, a nyelvhasználat és az oktatás területére terjed ki. (-)

Ha taxival szeretne helyben vagy vidékre utazni, éjjeli fuvarra, kórházi vagy postai ügyintézésre, vérminták bevitelére a városba, véreredmények hazahozatalára, gyógyszerek kiváltására vagy bevásárlásra van szüksége, hívja a

Novák-TAXIT

Tárcsázza a 063/132-1968-as mobilszámot, és Milenković (Novák) Klára vagy férje, Žiko (Zsiga) máris a háza előtt várja kényelmes taxijával

Egyeztessen időpontot, majd utazzon biztonságosan 0-tól 24 óráig

MOGYORÓ- ÉS ALMAVÁSÁR PETRIÉKNÉL!

Gazdag fajtaválasztékkal és árkedvezménnyel várjuk kedves vásárlóinkat otthon, a Munkácsy Mihály u. 2-ben.

Tel.: **021/843-243**

Telefonon leadott rendeléseiket igény szerint házhoz szállítjuk!

Felavatták Sörös Imre mellszobrát

A magyar '56-os forradalom mártírjára emlékeztünk a tájház udvarán

Az elmúlt héten kedden a tájház udvarában felavatták a temerini születésű Sörös Imrének, az '56-os magyar forradalom mártírjának mellszobrát, amely az alkotóház falán kapott helyet. A megemlékezésen jelen voltak a belgrádi Magyar Nagykövetség és a Szabadkai Főkonzulátus, valamint a vajdasági magyar közélet, a magyar politikai és civil szervezetek képviselői és Sörös Imre (1932–1958) családjának tagjai, a forradalmár tisztelői és emlékének őrzői.

A Himnusz elénekését követően, amelyet a Szirmai Károlyt MME férfikórusa adott elő, az ünnepi megemlékezések következtek. Először **Hajnal Jenő**, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke szolt a megjelentekhez: „Mindenszentek és a halottak napja közé ékelve egy temerini születésű



Matuska Márton és Hajnal Jenő leleplezi Sörös Imre mellszobrát

fiatalemberre emlékeztünk, akit az ötvenhatos magyar forradalomban való részvételéért hatvan évvel ezelőtt felakasztottak. Mielőtt halálra ítélték volna, így vallott a bíróság előtt: »Nem először állok itt, harmadszor saját hibámon kívül. Korábban azért ítélték halálra, amiért tulajdonképpen három atyai pofon járt volna. Egyszerű proletár gyerek létemre kulák fattyút csináltak belőlem. Huszonöt éves vagyok, de még életemben egy emberi nap nem volt.«.

Kudlik Zoltán, a Nagy Imre Társaság szabadkai szervezetének elnöke arról szolt, hogy **Matuska Márton** kutatásainak köszönhetően, aki monográfiát írt a fiatal forradalmárról, ismertük meg Sörös Imre életútját és hősiessé tevékenységét. Az emlékhely felállításának gondolata Temerinben már a kétezres évek elején

felmertült. Halála 60. évfordulójának évében pedig meg is valósult. Hosszú idő után Sörös Imre végre hazaért. Idézte utolsó szavait „Abban érzem magamat bűnösnek, hogy embereket kicsempésztem az országból”. Normális országban és bírósági perben ezért nem jár halálbüntetés, de ebben az esetben nem így történt, az ítéletet két napra rá végrehajtják, mondta Kudlik Zoltán.

Csorba Béla, a VMDP elnöke Sörös Imre életútját méltatva említette, hogy Temerin szó

szerint is emberérettel áldozott abban a szabadságharcban, amely új fejezetet nyitott az egész emberiség történetében. Sörös Imre tízéves volt, amikor családjával átköltözött Magyarországra, ott tanulta ki a lakatosságot, részt vett az ország újjáépítésében, miközben felismerte a diktatórikus rendszer egyik alapvonását, a meghirdetett jelszavak és tettek közötti égbekiáltó különbséget. Először ösztönösen, később már tudatosan is szembeszállt a sztálinizmussal. Először azért tartóztattak le, mert Rákosi diktatúrája alatt fitytyet hanyva a szigorú határozatra hazaszökött Temerinbe. Visszafelé menet elfogták, majd hűtlenség és kémkedés vádjával kötél általi halálra ítélték. A hatalom cinizmusára jellemzően csak a bitófa alatt közölték vele, hogy büntetését életfogytiglanra enyhítették. 1956-ban szabadult és a forradalom napjaiban élelmiszert szállított Pestre a Corvin-közben harcolóknak, de úgy tudjuk, hogy a fegyveres harcokban nem vett részt.

A szovjet invázió után álnéven a bujkáló felkelők és családtagjaik Ausztriába szöktetésével foglalkozott. Bécsben tagja lett a Magyar Forradalmi Tanácsnak. Otthoni ellenálló csoportok megalakításával bízták meg. Lebukása után embercsempészésért ítélték el 3 hónapi börtönrre, de közben felderítették a diktatórikus hatalommal szembeni tevékenységét is. Többedmagával katonai bíróság elé állították és halálra ítélték.

Az alkotóház falánál levő mellszobrot, amely a szabadkai Nagy Imre Társaság és a TAKT kezdeményezésére az MNT támogatásával készült, és amelyet a topolyai származású, Csongrádon élő **Dudás Sándor** formázott meg, Hajnal Jenő és Matuska Márton publicista leplezték le, amit korszorúzás követett. A megemlékezésen **Nagy Gergő** előadta Albert Camus A magyarok vére című művét, majd az összejövetel a Szózat elénekzésével és állófogadással zárult. Sörös Imre emlékét a budapesti mártírok temetőjében kopjafa, az egykori harcok helyszínén pedig emléktábla őrzi. **G. B.**

Cserkészszobor

A kiscserkész és cserkész korosztály szombaton szervezte meg cserkészszoborját. Öt bográcsban főtt az ízletes gulyásleves. A kőlevesfőzés szellemében mindenki hozott egy-két zöldséget a közös ebédhez, a többi pedig a cserkészcsapat biztosította. A program zászlófelvonással kezdődött, majd a korosztályi csoportok megkapták a gulyásleves elkészítésének leírását, a bográcsot és a hozzávalókat.

Minden őr magának alakította ki a tűzhelyet, gyújtott tűzrevalót és készítette el a bográcsstartókat. Ezután lehetett nekiállni a zöldségek tisztításához. A siker titka a jó szervezésben és a megfelelő munka-beosztásban rejlett. Mindenkinek ki kellett vennie részét a munkából, ami nem volt nehéz, mivel mindenkinek bőven akadt tennivaló. Miután a hagyma üvegesre párolódott, belekerült a hús, a paradicsom és a paprika. Amíg az főtt, addig a cserkészek felkockázták a megtisztított burgonyát, zöldséget, sárgarépát és zellergumót. A gulyásleves nem az igazi csipetke nélkül, így a meggyűrt tésztaból minden őr elcsipkedte a saját részét. Délután két órára készen lettünk az ebédrel. Minden őrnek egy-két cserkészvezetőt kellett meghívnia ebédre.

HU



Okleveles ápoló

Beszélgetés a frissdiplomás szakemberrel

Puskás Valentin az újvidéki Április 7-e Egészségügyi Középiskola egészségügyi nővér–technikus-képző szakának a befejezése után az ugyancsak újvidéki Orvostudományi Kar ápolástan szakán folytatta tanulmányait, és október 16-án sikeresen diplomált. A minap elbeszélgettünk az okleveles szakemberrel arra kérve őt, hogy foglalja össze röviden tanulmányinak lényegesebb elemeit.

– Már másodikos középiskolás koromban eldöntöttem, melyik egyetemi szakra iratkozom, és négy évvel ezelőtt így is jártam el. A mi nemzedékünk volt az első, amely az új tanterv szerint tanult a bolognai képzés során. Nekünk már lényegesen több volt a gyakorlati óránk, mint korábban. Egyes tantárgyakból hetente, sőt nyaranta is volt gyakorlat, valamennyi az újvidéki Klinikai Központban és a kamenicai intézetben – mondja Valentin.

– Egyébként szinte minden vizsgának része volt az anamnézis, magyarul a kórelőzmény felvétele. Ennek célja a beteg kórtörténetének, valamint jelen panaszainak megismerése és rögzítése. Ezt sokat gyakoroltuk. A középiskolai és egyetemi képzés közötti egyik lényeges különbség az, hogy az előző során kevésbé kéri, míg az utóbbi alatt nagy hangsúlyt fektetnek rá. A vizsgák



Puskás Valentin

gyakorlati része is mindig azazal kezdődött, hogy a páciens-től anamnézist kellett venni. A tantárgyakat általában egy-egy félévig hallgattuk, és a félév végén vizsgáztunk. Előfeltétel a letett kollokvium volt. A négy év alatt 54 vizsga volt, az utolsó a diplomamunka megírása és megvédése, az 53. pedig a kórházban töltött féléves gyakorlat volt. A négyéves tanulmányi átlagom 8,10.

– Ami a nyelvet illeti, a középiskolát magyarul végeztem, időbe tellett, amíg átálltam a

szerbre. Volt ugyan bizonyos nyelvi előtudásom, de az első és a második év nehezebb volt, mint a későbbiek. A nyelvi felzárkózás nagyon lényeges, de miután ezzel megbírtam, lépést tudtam tartani a tanulásban és sikerrel vizsgáztam.

– Diplomamunkám az injekció beadásával kapcsolatos. A legújabb szakirodalom szerint ugyanis az injekciót a comb és a fenékrész közötti testrészebe kell beadni, nálunk, Szerbiában viszont leggyakrabban a fenékbe adják. Munkámmal valójában azt mértem fel, hogy nálunk egyáltalán figyelembe veszik-e a szakirodalom ajánlásait vagy sem. A kutatómunkát kérdőívekkel végeztem, részben az újvidéki egészségházban, részben a szabadkai kórházban. Miután a mintegy 40 oldalas diplomamunkát mentorom jóváhagyta és egy háromtagú bizottság értékelte, október 16-án megvédtem 15 perces szóbeli prezentáció formájában. Válaszolnom kellett a bizottság tagjai által feltett egy-egy kérdésre. Tizes osztályzatot kaptam.

– A négyéves képzés után mesterképzésre jelentkeztem, ami egy évig tartott. Korábban állami költségen tanultam, de a mesterképzés számomra már önköltséges volt. Még abszolvens voltam, amikor a volt középiskolám munkát kínált, amit én el is fogadtam. Ápolástan tanárként szeptember 3-a óta vagyok munkaviszonyban, és tanítok. Egyébként a tanítás sosem állt tőlem távol, mivel édesanyám tanítónő, nővérem pedig tanár. Elégedett vagyok, és tetszik a tanári szakma. A tanároskodás mellett folytatom tanulmányaimat és a kutatómunkát.

mcs

Márton-napi libatoros újborkóstoló

A Temerini Kertészkedők Egyesülete november 11-én, vasárnap, Márton napján 19 órakor libatoros újborkóstolót rendez az Ifjúsági Otthonban. Program: köszöntő, rövid kultúrműsor, vacsora. Menü: szárnyas raguleves, libasült körítéssel. Desszert: lúdláb szelet. Zene: Balázs-bend. Helyfoglalás vacsorával 800 dinár. Jegyelővétel minden este 6 és 8 között a Gulyáscsárdában. Telefonszámok: 842-329, 062/464-770. Mérsékelt italárak, éjfélkor tombola. Mottó: Ki Márton-napkor libát nem eszik, egész évben éheznek!

A tombolához elfogadunk nyereménytárgyakat, szolgáltatási kínálatokat stb. Jelenteni a Gulyáscsárdában esténként.

M. P.



(V. Z. félv.)

Temerini történetek

Legeltetési tilalom

Az 1941-44-es években, a háború alatt, a községházán dolgozók száma húsz körül mozgott, beleértve a jegyzőt, a főtisztviselőt is. Ezt a helyet a Felső-Magyarországról idehelyezett Vitéz Szarukán Kálmán úr töltötte be. A köztisztviselők között dolgozott passzuskezelőként, ami jószágjártatlevél-kezelőt jelent, Milinszki László is. Őt később csak Laci bácsinak szólították. Történt egy napon, hogy a jegyző úr magához hívatta az ordenáncost. Akkoriban a község elöljárói igényeinek kielégítésére a községházán tartottak egy lovasfogatot, egy fiákert, két lovat és az ordenáncost, aki a kocsis volt. – Pali! Állítsa elő a fogatot, terepszemlét akarok végezni. Látni szeretném, mi történik a falu hétköznapijaiban! A fogat előállt. A terepszemle megkezdődött. Dél körül, a körút befejeztével a jegyző úr magához rendelte Milinszki urat, a passzuskezelőt.

– Milinszki úr! A terep bejárása során láttam, amint a község méltóságos passzuskezelőjének a felesége az egyik mellékutcában az árok partján ülve kislibákat legeltet. Ez, kérem tisztelettel, megengedhetetlen! Megértette? – Igen, uram! A munkaidő végetértével Milinszki úr hazafelé indult. De mivel nem vetette meg az aznapi fröccsét és pálinkáját sem, betért az Amerika vendéglőbe, Vida Pista bácsi kocsmájába, és lehajtott egy spriccert. Hazaérve szólította Annust, a feleségét. Annus néni bolgár származású, szorgalmas asszony volt, aki Laci fizetése mellett kénytelen volt baromfit tartani. Sőt! Varrónóként is tevékenykedett. Annál is inkább, mivel akkor a konfekció ismeretlen fogalom volt. Annus néni hamarosan elő is került.

– Bulgária! Holnaptól nem legeltetsz kislibákat az utcán! Megértetted? A bíró úr megtiltotta – hangzott a férj parancsa. Annus néni ugyan nem értette, de tudomásul vette. Onnan kezdve legalábbis, amíg a hivatali óra tartott, délelőtt, nem legeltette az utcán a kislibákat. Hogy aztán délután vagy estefelé mi történt, azzal már senki sem foglalkozott.

Sz. F.

Az újdonsült almatermelők

Minőségi és bő a termés, de gond az értékesítés meg a tárolás

A Faragó házaspár, Radmila és Attila a mezőgazdasági növénytermesztés mellett már egy ideje gyümölcsstermesztéssel is foglalkozik. Hat évvel ezelőtt családi házuk kertjében nyolcvan sárgabarackfát ültettek. Két évvel ezelőtt egy gyümölcsös megvásárlásával két holdra növelték a termesztési területet. Így valóra vált a házaspár elképzelése, hogy gyümölcsösükben folyamatosan érjen valamilyen gyümölcs, azaz tavasztól őszig árulhassanak a piacon. A múlt csütörtöki hetipiacon almát kínáltak a vásárlóknak.

• **Milyen az ideai almatermés?** – kérdeztük Radmilától. (Beszélgetésünk alatt Attila szolgált ki a vásárlókat, a házaspár ugyanis minden munkát együtt végez, így az értékesítést is.)

– Sajnos az idén elfogyott a barack, és abból nem volt mit eladnunk – mondja beszélgetőtársunk. – Fagykárt szenvedett a szilva is, és kevesebbet termett. Az idén legtöbb gyümölcs almából van. A méheknek köszönhetően nagyon jó volt a porzás, és szinte füzérekben nőtt a fákon a minőségi termés. Gyümölcsösünkben 12 fajtát termesztünk, közöttük néhány nyárit is. Az őszi fajtájúak között van többek között melrose, idared, sárga és piros delicious, mutsu, jonagold, chadel stb. Hűtől



A Faragó házaspár a csütörtöki hetipiacon

ház hiányában számunkra gondot okoz a jelenlegi meleg időjárás. Megpróbáljuk a lehető legtöbbet most értékesíteni. A leszedett termést hűvös, vert falú helyiségben tároljuk. Éjjel szellőztetünk, és különböző praktikákkal igyekszünk megvédeni a dehidratálástól a gyümölcsöt. Reméljük, hogy a hőmérséklet csökkenésével javulni fog a helyzet. Egyébként mi nem egyszerre szedtük le az összes termést, hanem két-háromszori alkalommal. Tovább, szinte a teljes beérésig hagytuk a fán, s ennek köszönhetően almánk a hűtőlházban érlelteknel ízletesebb, de nehezebb a tárolása. A szedést egyébként már majdnem teljes egészében befejeztük. Még a granny smith és néhány kései fajta szüretje van csak hátra.

• **Hol árulnak, és hogyan alakulnak az árak?**

– Nagy a kínálat, kicsi a kereslet. Ezért alacsony az eladási ár, és szinte piacról piacra csökken. Környékünkön nincsen, aki nagyban

megvinné az almát, ezért marad a piacozás. Főleg a temerini, az óbecsei és a szenttamási piacon értékesítünk. Próbálkoztunk a tartományi székvárosban is, de ott nekünk, termelőknek egyre kisebb az esélyünk. A különböző nagyáruházakkal nem tudjuk felvenni a versenyt. Manapság már a piacok sem olyanok, mint korábban voltak. Folyamatosan csökken az őstermelők száma, és nő a viszonteladóké. Ez alól a helyi piac sem kivétel. Szerintem 30:70 az arány az utóbbiak javára. Másrészt egyre csökken a vásárlóerő, nagyon hullámzik a kereslet.

Észrevesszük, hogy mikor érkezik a nyugdíj, mikor osztanak fizetést. Azokban a napokban ugyanis valamennyivel erősebb a piac. Éppen a hullámzó kereslet miatt nagyon nehéz eltalálni a piacra viendő mennyiséget, azaz azt, amellyel elláthatjuk vásárlói körünket. Újak vagyunk még az almatermesztésben, ennek ellenére elégedett vagyok a piaci eladással. Az a legnagyobb öröm a számomra, amikor a kuncsaft visszajön vásárolni, és megdicséri terméseinkeket. De a sok üres láda láttán is boldog vagyok.

• **Mi lesz az eladatlan termékkel? Szereti-e a család az almát?**

– Cefrébe kerül, és minőségi almapálinka lesz belőle. Az almás pite a család kedvence, és szinte heti rendszerességgel az asztalunkra kerül. Kizárólag saját szükségletre készítjük almazörpöt. Időszerűe miatt még nem főztem almalekvárt, de gondolkodom rajta.

• **A költségek levonása után marad-e némi jövedelem?**

– Marad, de meggazdulni nem fogunk belőle, csak szerényen megélhetünk. A férjemmel, mint az elmúlt 26 év alatt mindig, most is közösen végezzük a feladatokat, s egy ideje – főleg szaktudásával – besegít agrármérnök fiunk is. Nagyon fontos például, hogy az alma ne legyen kukacos. Hiába mondják, hogy az olyan termés egészséges, ha nem tudjuk értékesíteni, mert vásárlóink nem szeretik a kukacosat. Igyekszünk a lehető legkevesebbszer permetezni, s akkor is a legmegfelelőbb szerrel. Egrészről pénz és időt takarítunk meg így, másrészt egészségesebb gyümölcsöt adhatunk el vásárlóinknak. Pedánsan ügyelünk a permetezési határidőkre, és lejártuk előtt még véletlenül sem értékesítünk. Eddig még nem kellett munkást alkalmaznunk, mert győztük a teendőket. Sikertől összeegyeztetni a gyümölcsös, az elárúsítási és a mezőgazdasági növénytermesztési feladatainkat, és a házimunkára is futotta időmből. Nem könnyű, mert reggeltől késő estig dolgozunk, de családként megoldottuk.

mcs



PIŤIVIAK

PiŤe ispod saĉa



Hagyományos recept szerint, házi készítésű tésztaból, sütőharang alatt sült (szerbül: ispod saĉa) csavart piŤék: húsos, túrós, káposztás; böjtös: krumplis, gombás; édes: meggyes, almás, barackos.

Sült bárány- és borjúhús, pizza!

Temerin: Petöfi Sándor u. 10., Járek: Újvidéki u. 89/a Tel.: 069/555-1-666

Nyitva munkanapon és szombaton 7-tól 15 óráig.

Profí tésztaester, hetente akciós termék!



Több neves cég és intézmény támogatja azt a projektet, amelynek keretében Szerbia éltanulóinak fotói kerülnek fel az óriás hirdetőtáblákra. A temerini molinókra néhány nappal ezelőtt felkerült a Kökai Imre iskola három diákja, Papp Szabolcs, Tót Mariann és Kalmár Krisztina képe.

Iszaptalanítják a Jegricska medrét

A munkálatokat végző temerini cég tulajdonosával, Lukács Rózsával beszélgetve a következőket tudtuk meg:

A temerini csárdától a szőregi csárdáig 8,3 kilométeres szakaszon kanalas baggerokkal iszaptalanítják a Jegricskát. A medret 2–2,20 méterrel mélyítik, és ennek eredményeként a



Két hosszú gémes úszóbagger

víz mélysége a munkálatok befejeztével eléri majd a 3 métert. A kotráson kívül az elburjázott növényzetet, főként nádat is eltávolítják. Az így nyert vízfelület meg fogja közelíteni a 20 méter szélességet. Az iszapot és a kikotort növényzetet a kiöntések szélére helyezik el a kotrók.

Hasonló munkálatok folynak a szőregi hídtól Ókér irányában, körülbelül 2 kilométeres szakaszon. A munkálatok, amelyeket a temerini Lukač putevi végez, mintegy hat hónapig tartanak, de nyilván függenek az időjárás alakulásától. Ha az idén nem sikerülne befejezni, akkor tavaszra egy időre le kell majd állítani a munkálatokat, ugyanis a természetvédelek kérték, hogy a madarak költése idején ne dolgozzunk.



A kotrók kételtű járművek, szárazföldön és vízben egyaránt alkalmasak a használatra

A kotrás során használt speciális kotrógépek valójában kételtű járművek. A vízben nem merülnek alá, hanem fennmaradnak a felszínen, és képesek úszni. A munkálatok kezdetén a kikotort iszapot a gép munka közben maga alá rakta a parton, de a természetvédelek ezt kifogásolták, mondván, hogy ezen keresztül a teknősök és a békák nem tudnak majd visszajutni a vízbe. Azt kérték, hogy a kikotort masszát rakjuk le a kotrógép sávja mellé. Most így járunk el, a későbbiek során majd dózerrel széttúrjuk és elegyengetjük. A folyó vizét a Vode Vojvodine lacsapolta, elzárva a zsilipeket. A vízzel együtt a halállomány is kijutott, tehát az élővilágban nem esett kár. A lecsapolás már korábban megtörtént, a Jegricskában élő halak és állatok találtak maguknak búvóhelyet.

A munkálatokat nemzetközi pénzekből finanszírozzák, a munkát a Vajdaság Vizei Közvéllalat szabadkai részlege kapta meg. A kotrást mi és még egy másik cég végzi. Magyarországon is folynak hasonló munkálatok, tehát pályázaton nyert nemzetközi támogatásból valósul meg a projekt – mondta Lukács Rózsa vállalkozó.



Rosa Vascelli és Kis Károly



A kikotort masszát később egyengetik majd el (V. Z. felv.)

Miserend

9-én, pénteken 8 órakor: Az üldözött keresztényekért.

10-én, szombaton 8 órakor: a héten elhunytakért, valamint: †Karácsondi Katalin.

11-én, évközi 32. vasárnap, a Telepen 7 órakor: a népért, a plébánia-templomban 8.30 órakor: Szűzanya tiszt. az újszori rózsafüzér-társulat élő és elh. tagjaiért, 10 órakor: †Góbor Imre, Tóth Katalin és elh. szüleiért, Zavarkó Lajos, Povázsán Franciska és elh. szüleiért.

12-én, hétfőn 8 órakor: szabad a szándék.

13-án, kedden 8 órakor: szabad a szándék.

14-én, szerdán 8 órakor: szabad a szándék.

15-én, csütörtökön 17 órakor: hálából.

FÖLDET BÉRELEK

Telefonszám: **064/118-21-72**

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, tisztelt megemlékezők, tisztelt gyászoló gyülekezet!

Engedjék meg, mielőtt megtartom a beszédet, mondjak valamit. Az éppen 100 éve bekövetkezett, első világháborút követő összeomlás okán egy korabeli regényből, Somogyváry Gyula egyik művéből szeretnék idézni: „A lélek mindig győz. Van úgy, hogy azt hisszük: elvesztett a harc. Az ezredek meghalnak, országok eltűnhetnek, de ez még nem háborúvesztés. Ha a lélek tovább harcol, nincs fölötte ereje senkinek.” A beszéd végén szeretnék erre még visszatérni. És most a mai alkalomra térek rá.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim,

Egy korábban diadalmas, világbíró kultúra ezekben a napokban a Halloweenet ünnepli, hogy ne zavarják a halottai. Az ijesztő töklámpások csalóka fényénél könnyűnek látszik a halottak megbékítése, sőt távolságtartása. Maradjanak csak ott, a múlt ködös homályában, és hagyjanak minket békén! – ezt üzeni a mára szimplán üzleti jellegűvé vált, kiforgatott ősi hagyomány.

Halottak napja környékén azonban nekünk, magyaroknak érdemes számvetést készítenünk. A hosszú és sötét huszadik századunkból olyan örökséggel léptünk át az új évezredbe, amely arra sarkall minket, hogy foglalkozunk az előtűnik járókkal, hogy ezen a napon ne csak lélekben forduljunk hozzájuk, de a temetőkben is jelképesen felkeressük őket. Egy szörnyen hangzó dolgot szeretnék mondani: úgy alakult a mi magyar történetünk, hogy az élők akkor tudnak igazán nyugodtan élni, hogyha a halottak is békében nyugszanak.

Mit jelent ez, mire gondolok?

1944-től kezdve bekövetkezett az, amit Kovács Imre parasztpárti, majd egyszerűen függetlenség-párti politikus így hívott: a magyar történelem nagy szakadása. Így fogalmazott: „lezárult az a hosszú-hosszú folyamat, amit ezerévnél nevezünk, és elkezdődött egy új korszak, aminek megjelölésére még nincs kellő távlatunk. Eddig jellegében az új korszak mindannak az ellenkezője, amit az ezerév képvisel és szimbolizál...”

Ami tehát 1944, vagy inkább '45 után következett, abban az is benne volt, hogy a saját múltunktól akartak minket megfosztani, a saját halottainkkal akartak minket szembefordítani. Felejtésre, kidobásra ítélték mindent, ami a kommunizmus új uraságai számára kényelmetlen lehetett. Így történt mindenhol, ahol magyarok éltek a Kárpát-medencében. Így történt Magyarországon, így történt a 45 után újjáalakult Csehszlovákiában, így Romániában, így Kárpát-alján, és így a Délvidéken is.

Halottaink vagy járulékos veszteségként, szükséges rosszként, vagy éppenséggel a saját „bűneink” – és itt természetesen idézőjelet használok! – miatti bűnhődés logikus következményeként voltak lekönnyelve. De ugyan miért is bűnhődöttünk volna? Miért is haltak meg

„Rabok legyünk vagy szabadok?”

Dr. Máthé Áronnak, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága elnökhelyettesének temerini beszéde a Nyugati temetőben november 1-jén

iszonyatos halállal a pozsony-ligetfalui internálótáborban az agyonlőtt magyar csecsemők, a szolvyai és barcafoldvári haláltáborokban a tízfuszos magyar férfiak, a Donyec-medence szénbányáiban a magyar asszonyok, az Urál komor erdőségeiben és a kazahsztáni sivatagokban a foglyok? És ugyan mi bűnünk lehetett a délvidéki magyar falvakban halálra kínzott, Dunába lőtt áldozatoknak?

Sajnos, a „miért”-re egyszerű válasz csak annyi van, amit Márai Sándor írt: „Magyar voltál, ezért!”.

A kommunizmus időszakának talán legnehezebb próbatétele az volt, hogy a nemzeti közösséget próbálta szétoldani. Szétoldani a magyar nemzetet, szembeállítani a felvidéki, az erdélyi, a Szovjetunióbeli és a jugoszláviai magyart. És szétoldani belül is, a maradék hazában, elszigetelni egymástól minket. Örökény István már a háború után így figyelmeztet: „Félő, hogy e viharos évek megbontották a magyar közösségérzést... E kor magyarja talán végérvényesen és jóvátehetetlenül letépte fényes nemzeti bélyegét, egyarasznyi kört húz maga köré, szüleit és ivadékait ebbe a krétakörbe behelyezi, és hallani sem akar átfogóbb felelősségérzetről”. Mindehhez hozzájárult 1918 gyászos november, az 1944-es őszi, és végül 1956 vészterhes november is.

Amikor tehát október végén – november elején magyar számvetést végzünk, akkor fel kell mérnünk, hogy mit jelent magyarnak lenni. Mindenki ismeri Petőfi Sándor Nemzeti Dal című költeményét. A Nemzeti Dal választási lehetőséget kínál fel, vagyis inkább a magyar történelemben oly döntési kényszer fogalmaz meg:

„Rabok legyünk vagy szabadok?

Ez a kérdés, választatok!”

Egyszerűnek tűnő döntés ez, de saját történelmünk a súlyos bizonyíték arra nézve, hogy valójában nagyon is nehéz döntésről van szó, hiszen a magyar történelemben a szabadságot mindig nehezebb volt választani.

Mert a szabadságot – és azzal együtt a magyarságot, vagyis a saját identitásunkat, ha úgy tetszik: önmagunkat – választani a Kárpát-medencében szinte mindig küzdelmet jelentett: szembeszállást, áldozatvállalást. A behódolás elfogadása meghasonlást és önfeladást, de a megalkuvás biztonságát is jelentette. Szinte mindig könnyebbnek tűnt az egyéni érvénytől, mint közösen küzdeni a szabadságért. De éppen ezért büszkék lehetünk arra, hogy a magyar nemzet történelmünk során mindig a nehezebb utat választotta, és ehhez mérten a

nehezebb sors is jutott nekünk osztályrészül. Nem szabad, hogy szégyenkezve gondoljunk a megszegényített, haláluk előtt ezerszer megálázott délvidéki magyarokra. Legfeljebb azért, hogy nem deríthettük fel pontosan az elkövetői kört. Annál nagyobb erő kellett mindezt a Vajdaságban elhordozni a túlélőknek, hozzátartozóknak. Azért viszont szégyenkezhettünk, ha magunkban tartjuk a tragédiát. Ismernünk kell a legyilkolt, az elrabolt és megtört életek történetét, neves és névtelen áldozataink és hőseink sorsát. És ismernünk kell azokat is, akik a bűnököt az emberek ellen elkövették. Ezért a kommunizmus gyilkosait és gyilkos ideológiáját soha nem igazolhatjuk, és nem hagyhatjuk, hogy mások igazolni próbálják.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim,

Annak az elbeszélése, ami 1944 októbertől a Délvidéken történt, a magyar emlékezetpolitika és a magyar nemzetpolitika adóssága. Nem beszéltünk erről eleget, nem kiáltottuk elég nagy hangon a világ felé a gyászunkat. Adósságunk azért is, mert a második világháború utáni magyarországi kommunista rezsim eltűrt, hogy a délvidéki magyarság több tízezer tagjával szemben elkövetett pogromot a jugoszláv állam úgy állítsa be a nemzetközi közvélemény előtt, mintha szabályos eljárásban háborús bűnösoket voltak volna felelősségre. A mai napig úgy rójuk le kegyeletiünket az áldozatok előtt, hogy csak durva becslésünk van arról, hogy hány emberre kell emlékeznünk. Itt Temerinben több mint 330 magyart öltek meg, és a közeli Járekon, vagyis Tisztaistvánfalván berendezett lágerben 3600 Sajkás-vidéki magyart és 15 ezer németet tartottak fogva. Ez a Tito-féle haláltábor 6500 halálos áldozatot követelt, köztük 1000 gyermek életét is.

Az 1944-45 fordulóján a jugoszláv partizánok által elkövetett népirtás magyar áldozatainak még holtukban sem járt végtisztesség. Jobb esetben tömegsírokba kerültek, de több esetben csatornába, döngkútba dobták, vagy sintértelepeken gyűjtötték a holttesteket. Sokakat a Dunába lőttek. Annak sem volt akadálya, hogy a sírok fölé házakat, utakat, sportpályákat építsenek. Annyit kérünk csak, hogy biztosítsák a végtisztességet mindazok számára, akik a második világháború végén elkövetett magyarellenes leszámolás elszenvedői voltak. Bő hetven év után senki nem sértheti az elhunytak kegyeleti jogát, a leszámoltak emlékezetét és az összmagyar nemzeti közösséget azzal, hogy bűnösnek tartja számon az ártatlanokat. Mondjuk ki ismét: nem jogosan szenvedtek. Nem jogos bosszúról volt szó.

Nem is véletlen túlkapasokról. Szándékos, sötét ügy volt ez.

Ha azonban azt akarjuk, hogy megértsenek bennünket, akkor kötelességünk, hogy emlékezzünk és a világot is emlékeztessük a magyar hősökre, a magyar áldozatokra. Aki nem becsüli a saját elődeit, azt a többiek sem fogják becsülni. Ráadásul lépünk egy lépéssel tovább. Ne csak mindig az áldozatokról beszéljünk, hanem a hőseinkről is. Olyanokról, akik kiálltak szerb földijeikért a hideg napok, a razzia idején. És hogy kicsit besegítsünk a másik oldalnak is, beszéljünk azokról a szerbekről, akik kiálltak magyar földijeik mellett 44 őszén.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim,

Történelmünk legnagyobb tanulsága, hogy addig maradhatunk szabadok, addig őrizhetjük meg magyarságunkat, amíg képesek vagyunk összefogni. Ma végre érvényesülhet Szabó Dezső maximája: „Minden magyar felelős minden magyarért!”

Csakhogy most már nem elég nekünk, magyaroknak összefogni. Közép-Európa egésze van történelmi sorsforduló előtt, és néhol már a próbaüzem jeleit is felfedezhetjük. A Vajdaság is benne van ebben a történetben. Az, amiben a kommunizmus bukása és a délszláv háborúk lezárulta után reménykedtünk, most egyszerre tűnik közelinek és távolinak. Közeli, mert egyelőre béke és egy rendezett, elszánt Magyarország van a Kárpát-medence közepén.

Távoli, mert a szabadságot talán nem egészen úgy képzeltük, ahogyan azt ma Nyugatról élénk vetítik. És távoli azért is, mert az egész általunk ismert világot, az otthonainkat látszik fenyegetni a népek új, hatalmas mozgása dél és kelet felől.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim,

Magyarnak lenni ma nem rossz márkanév. Magyarnak lenni ma azt jelenti: csak azért is kitartani az örökségünk, az otthonunk mellett. A magyar ismét a szabadság márkanéve, és bizony, talán nem dicsekvés vagy kegyelet-sértés azt mondani, hogy lassan-lassan meg is éri magyarnak lenni. Ne felejtjük tehát, amit a beszéd elején mondtam: „A lélek mindig győz!” Két vesztes világháború, a trianoni bűnvádi eljárás és elmarasztaló ítélet, az 56-os szabadságharc, és a poszt-kommunizmus két nehéz évtizede után is itt vagyunk. Mert a lélek győzött. Hogy ezt meg is tudjuk őrizni, és hogy ki tudjuk teljesíteni, nem feledhetjük azt, hogy honnan jöttünk. A nemzeti emlékezetnek ez a fajta megélése a mai közösség részére is feloldozó erővel bír. Éppen ezért biztos vagyok abban, hogy ebből a folyamatból mindannyian részesedve, a mai megemlékezés végén is, a főhajtás után egyenes tartással, békével távozhatunk elődeink sírjaitól, Juhász Gyula szavait idézve:

*„Az elmúlás nem szomorú nekem már,
És nem fájnak a hervadt levelek”.*

PIAC, 2018. XI. 4.

Tojás	10-12 din/db
Zöldség	150-200 din/kg
Sárgarépa	60-80 din/kg
Szárzabbab	250-300 din/kg
Burgonya	30-50 din/kg
Káposzta	20-25 din/kg
Savanyú káposzta	150 din/kg
Paradicsom	120 din/kg
Torma	100 din/kg
Karfiol	50-60 din/kg
Cékla	50-60 din/kg
Spenót	200 din/kg
Zeller	50-100 din/db
Paprika	100-120 din/kg
Uborka	80-100 din/kg
Vöröshagyma	40-50 din/kg
Fokhagyma	200-500 din/kg
Saláta	40-50 din/db
Tök	50 din/db
Sütőtök	50-60 din/kg
Alma	30-60 din/kg
Birsalma	80 din/kg
Körte	100 din/kg
Szőlő	120 din/kg
Dióbél	800 din/kg
Mogyoró	900-1000 din/kg
Gesztenye	250 din/kg
Hajtogatott sajt	700 din/kg
Gyümölcsfacsemete	200-250 din/db
Szőlőoltvány	100 din/db
Almapálinka	500 din/l



DUO, TRIO ÉS HOME CSOMAGOK

9900

KEDVEZMÉNYESEN

DINÁRTÓL HAVONTA

TV+NET+TEL+RIASZTÓ



www.stcable.tv

ST CABLE



MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú hat hónapja, hogy elvesztettük szerettünket



SZABÓ Lászlót
(1947–2018)

Állunk a sírodnál, könnyes szemmel,
némán, nincs kinek elmondani,
hiányod mennyire fáj.

Téged elfeledni sosem lehet,
csak meg kell tanulni élni nélküled.

Emléked őrizi kislányod, Bella

VÉGSŐ BÚCSÚ



özv. TÓTH GERO Katalin
(1944–2018. X. 29.)

Valaki hiányzik közülünk, elment oda, ahol nincs fájdalom.
A keresztemet hűen viseltem, pedig nagyon nehéz volt.
Ne sirassatok, inkább egy imát mondjatok értem.

Nyugodj békében!

Emléked megőrzik testvéreid családjukkal

VÉGSŐ BÚCSÚ

Imitől



ifj. PÁLINKÁS Imrétől
(1980–2018)

Téged elfelejteni soha nem lehet,
sajnos meg kell tanulni élni nélküled,
örökké él, akit szeretnek.
Fájó szívünk fel-felzokog érted, örökké szeretünk,
nem feledünk téged.

Nyugodjál békében!

Emléked őrizi

Hajni, Sanyi, Roli és Valeri Hamburgból

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú fél éve, hogy nincs már velünk szeretett férjem



SZABÓ László
(1947–2018)

Némán ballagok, lehajtom fejem,
megyek az úton, mert hozzád húz a szívem.
Furcsa ez a hely, csak csend, nyugalom,
amerre nézek, mindenhol sírhalom.
Kik ide jönnek, szívükben bánat,
kezükben hoznak néhány virágszálat.
Fájdalom az arcokon, a szemekben könnyek,
boldogtalanok azok, kik ide jönnek,
mert valaki itt nyugszik, kit nagyon szerettünk,
ki része volt életünknek, kinek hiányát nehéz elviselnünk.

Nyugodjon békében!

Emléked őrizi szerető feleséged, Erzsike családjával

VÉGSŐ BÚCSÚ

Drága gyermeküktől



ifj. PÁLINKÁS Imrétől
(1980–2018)

Nem simogat kezéd,
nem mosolyog arcod,
hiába szólítunk,
nem halljuk már hangod.
Egy jajszó nem sok,
amit mondtál,
csak elmentél a halál útján.
Szíved már nem fáj, a miénk
vérzik, a fájdalmat,
a szenvedést szeretted érzi.
Nyugodjál békében!

**Fájó szívvel búcsúzik
tőled édesanyád
és párja, Zoli**

VÉGSŐ BÚCSÚ

Imitől



ifj. PÁLINKÁS Imrétől
(1980–2018)

Az élet elmúlik,
de akit szerettünk, arra
életünk végéig könnyes
szemmel emlékezünk.
Nyugodjon békében,
emléke legyen áldott!

**Emlékét őrizi
Móni Svájcból**

MEGEMLÉKEZÉS

Negyven éve nincs közöttünk
szeretett feleséged,
édesanyánk, anyósnk,
nagyamánk és dédnagy-
mamánk



**NAGYIDAINÉ
KARÁCSONDI Katalin**
(1931–1978)

„Nem múlnak ők el,
kik szívünkben élnek,
hiába szállnak árnyak,
álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk
csöndesen még...
Emlékük, mint a lámpafény
az estben, kitündököl,
és ragyog egyre szebben,
és melegít, mint kandalló
a télben, derűs szelíden
és örök fehéren.

Szemünkben tükrözik
tekintetük még...

És élnek ők tovább,
szűz gondolatként.”

(Juhász Gyula)

**Emléked örökre szívükbe
zárták szeretted**

MEGEMLÉKEZÉS

Szeretett szüleinkről és testvérünkről



id. BOHÓCKI János
(1916–1998)



BOHÓCKINÉ KATONA Etele
(1916–2002)



ifj. BOHÓCKI János
(1950–2013)

Elmentetek tőlünk csendben, mint a lenyugvó nap,
de emléketek szívünkben örökre megmarad.
Legyen áldott és békés a pihenésük!

**Emléketeket őrizi kilenc gyermeketek
családjukkal**

**Emléked őrizi kilenc testvéred
családjukkal**

VÉGSŐ BÚCSÚ

Szeretett unokaöcsém től



ifj. PÁLINKÁS Imrétől
(1980–2018)

Egy váratlan percben
az életed véget ért,
mint vihar a rózsát,
a halál tépte szét.
Az élet csendesen megy
tovább, fájó emléked
elkísér bennünket
egy életen át.

**Fájó szívvel búcsúzik
tőled Kati nena**

VÉGSŐ BÚCSÚ



ifj. PÁLINKÁS Imrétől
(1980–2018)

Valaki hiányzik közülünk, elment, csendben távozott, nem búcsúzott, de emléke szívünkbe záródott.

Nyugodjál békében!

Emléked megőrzi Erika, Karcsi, Krisztina és Roli

VÉGSŐ BÚCSÚ

Szeretett unokaöcsénktől



ifj. PÁLINKÁS Imrétől
(1980–2018)

A temető csendje ad nekéd nyugalmat, emléked szívünkben örökké megmarad.

Fájó szívvel búcsúzik tőled Laci bátya, Kató ángyi és unokatestvéred, László



Temetkezési vállalat, Népfőnt u. 109., tel.: 842-515, 062/88-51-513

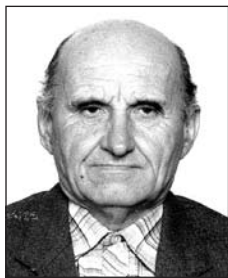
MEGEMLÉKEZÉS



özv. BOHÓCKINÉ BOZÓKI Franciska
(1936–2018. 11. 5.)
temerini lakosról.
Nyugodjék békében!

MEGEMLÉKEZÉS

Ma van szomorú egy éve, hogy nincs közöttünk jó férjem, édesapám



FARAGÓ József
(1929–2017)

Az idő múlik, az meg nem állhat, az emlékek élnek és örökké fájnak. Hiányod nagyon fáj, és így is marad, te mindig velünk vagy, az idő bárhogy is halad. És ha egyszer én is rátérek arra az útra, gyere elém, hogy találkozzunk újra. Nyugodjál békében!
Köszönet azoknak, akik megemlékeznek róla.

Szeretteid

Köszönetnyilvánítás

Fájó szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek, utcabelieknek, szomszédoknak, barátoknak és barátnőeknek, akik drága gyermekünk



ifj. PÁLINKÁS Imre
(1980–2018)

temetésén megjelentek, koszorú- és virágadományukkal, valamint részvétnyilvánításukkal mély fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet az újvidéki Šajkaška vállalatnak és a munkatársaknak, valamint a volt osztálytársaknak, a tanító néninek és osztályfőnöknek a temetésen való részvételükért.

Legyen pihenése békés, emléke áldott!

A gyászoló család

MEGEMLÉKEZÉS

Öt éve, hogy nincs közöttünk szerettünk



KOVÁCS András
(1924–2013)

Az emlékezéshez nem emlék, hanem szeretet kell, s akit szerettünk, azt nem feledjük el.

Emlékét őrzi felesége és gyermekei családjukkal

VÉGSŐ BÚCSÚ

Fájó szívvel búcsúznak édesanyjától



özv. TÓTH Katalintól
(1944–2018)

Megszóltalak a harangok, magukhoz hívtak az angyalok.

Kereszted tövében édes a nyugalom, ott enyhül meg minden gond és fájdalom. Tested földben nyugszik, lelked a mennyben pihen, oltalmazzon és áldjon meg a mindenható Isten.

Legyen csendes és békés a pihenésed!

Gyászoló lányod, Edit, vejed, Csaba, unokád, Tímea és unokavejed, Róbert

Kérjük tisztelt hirdetőinket, hogy hirdetéseiket szíveskedjenek legkésőbb hétfő délután 4 óráig hirdetésgyűjtőinknél vagy a szerkesztőségben leadni.

MEGEMLÉKEZÉS

Huszonkét éve, hogy örökre elvesztettük



VARGÁNÉ BÚZA Teréz
(1928–1996)

Ülj le egy percre, gyűjts egy gyertyát, gondolj most azokra, akik fentről vigyáznak rád!

A halállal a létnek nem szakad vége, emlékezz rájuk, és veled maradnak örökre.

Szerető lányod, Ili és családja

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú három év telt el, hogy nincs közöttünk



MÓRIC Borbála
(1936–2015)

Nem búcsúztál, csendben elmentél, magunkra hagyva minket, akiket szerettél.

Elmentél tőlünk messzire, de szívünkben maradtál örökre.

Emléked őrzi fiad, Ferenc és családja

APRÓHIRDETÉSEK

- Malacok (20-25 kg), libák és fehér kacsák élve, valamint kóroreprű (300 Din) eladó. Tel.: 843-397.
- **A Becsei út mentén 0,82 hold föld eladó. Telefon: 069/19-79-034, Goran Vortić.**
- Vágnivaló hibrid pulykák eladók. Telefon: 060/09-010-15.
- **Viztartályos porszívó eladó. Telefon: 3-844-455.**
- Temerinben 2,5 hold szántó eladó. Telefon: 061/13-79-401.
- **Téli disznóvágást vállalok, 17 Din/kg. Tel.: 062/163-04-07.**
- Eladó Mio Standard kombinált körfűrész, magas nyomású kocsimosó, összecsukható asztal két paddal, női kerékpár és Tomos Automatic motorkerékpár. Telefon: 063/154-40-28.
- **Az Új föld határrezsben eladó 2,25 hold föld. Érdeklődni a 063/18-60-356-os telefonszámon.**
- Eladó négyszobás új családi ház (2002-ben épült), nagy udvar, melléképületek, garázs, műhely. Telefon: 062/78-44-55.
- **Konyhakész nyúlhús eladó, valamint német lepke tarka bakok továbbtenyésztésre. Telefon: 062/41-21-60.**
- Különböző méretű vákuumozott ablakok és egy ajtó, tok nélkül, valamint egy sarokrészes ág eladó. Telefon: 063/8-503-307.
- **Vásárolok öreg autót, rosszvasat, rezet és egyéb fémeket. Temerin, telefon: 063/77-63-415.**
- Lakás kiadó, T-12-es motorkerékpár, szlovén gyártmányú hegesztő, valamint háziszappan eladó. Telefon: 840-439.
- **Őshonos, szürke héjú sütőtök (35 Din/kg), és szentannai szárazbab (150 Din/kg) eladó. Majoros Pál, Petőfi Sándor utca 71., telefon: 842-329.**
- Vásárolok hagyatékot, használt bútorokat és minden felesleges tárgyat padlásról, garázból, pincéből. Tel.: 063/8-043-516.
- **Kerékpárok szervizelése, javítása, új és használt kerékpáralkatrészek árusítása, valamint használt kerékpárok árusítása. Vörösmarty Mihály utca 12., telefon: 064/20-72-602.**
- Fakivágást, szükség esetén gyökérrel, (kockázatos helyen is), tűzifa összevágását, hasogatását és berakását, valamint fűkaszállást motoros kaszával (trimmer) és elhanyagolt telkek rendbetételét vállalom. Tel.: 064/20-72-602.
- **Ház eladó. Érdeklődni a 063/511-925-ös telefonszámon.**
- Vásárolok rosszvasat, papírt, rezet, messzinget, alumíniumot, ólmot, kályhákat, villanymotorokat, autót, elektromos készülékeket, régi kábeleket, antikvitásokat, régi pénzt, képregényt, albumot képecskével. A legjobb árat fizetem, azonnal. Telefonszám: 064/468-23-35.

SPORTOLÓK KÖZÖTT

LABDARÚGÁS

Szerb liga – Vajdasági csoport
MLADOST–ČSK (Dunacséb)
1:1 (1:0)

A hazaiak az első félidő közepén Vasić szabadrúgásból szerzett góljával szerezték meg a vezetést. Az előnyt egészen a 90. percig megőrizték a táblázaton utolsó előtti dunacsébiek ellen, a vendégek azonban a bírói ráadásban kiegyenlítették, és elvittek egy bajnoki pontot Járekról. A Mladostnak ez az első döntetlenje volt az idényben, ami mellett hat győzelme meg hét veresége van, és tizedik a táblázaton.

A járekiak szombaton Pancsovára utaznak a Dinamóhoz.

Vajdasági liga – Déli csoport
SLOGA–HAJDUK (Beška) 2:1
(1:1)

Megszerezte idei negyedik győzelmét a temerini csapat. Az első gólt a hazaiak szerezték Tomić révén, a beškai együttes azonban még a szünet előtt kiegyenlített. Úgy tűnt, hogy döntetlennel ér véget a találkozó, a 85. percben azonban a vendégek egyik játékosa kezezett a tizenhatosban, a megítélt büntetőt pedig Milovac értékesítette. A Sloga az értékes győzelemmel feljött a táblázat 11. helyére.

A kolóniaiak a következő meccsüket idegenben játsszák a sídi Radničkival.

Újvidéki liga

SLAVIJA (Újvidék)–TSK 1:1
(1:0)

A temerinieknek nem sikerült nyerniük a táblázat alsóházában levő újvidékiek ellen. A közönség harcias mérkőzést láthatott a rossz minőségű pályán, mind a két oldalon akadtak helyzetek, de

csak egy-egy gólt lőttek a csapatok. A hazaiak az első félidő végén szerezték meg a vezetést, míg a temeriniak a második játékrész elején, Pupovac révén egyenlítették ki. A játékezőt két-három alkalommal is tizenegyesít ítélték volna a temerinieknek, de sárga néma maradt a szabálytalanságok után.

Csapatunk a táblázaton lecsúszott a negyedik helyre. Továbbra is a Mladost vezet 30 ponttal, második a Fruškogorski partizan 26, harmadik a Novi Sad szintén 26, negyedik a TSK 25 ponttal.

A temeriniak vasárnap délelőtt 10 órakor az Index ellen lépnek pályára Újvidéken, majd a jövő vasárnap a szintén újvidéki Mladost érkezik Temerinbe az őszi idény utolsó fordulójában.

TSK: Vojvodić, Đukić, Breznyák (Pantoš), Drinić, Dragoljević, Milosavljević, Kosić, Sekulić, Savić (Rosić), Pupovac, Zukić.

SIRIG–MLADOST (Újvidék) 1:3

A listavezető begyűjtötte a pontokat Szőregen, amivel nagy lépést tett az őszi bajnoki cím megszerzése felé. A Sirig az utolsó előtti fordulóban Kamenicára utazik az ötödik helyezett Fruškogorachoz.

KÉZILABDA

Első női liga – Északi csoport
SPARTACUS
(Torontálvásárhely)–**TEMERIN**
30:22 (15:8)

Nem sok esélyük volt a temerini lányoknak a torontálvásárhelyi (debelyacsai) vendégszereplésen. Érdekes, hogy a vendégek mindössze kilenc játékosal utaztak el Bánátba, és csak hárman tudtak feliratkozni a góllövők listájára: Matic és Radin 8-8, Maričić pedig 6 gólt lőtt. Ezen a hétvégén a listavezető és veretlen Kikinda érkezik Temerinbe.

Bronzérem-Belgiumból

Orosz András a múlt héten Belgiumban, Namur városában vett részt egy nemzetközi asztalitenisz tornán, amelyen bronzérmet nyert a 13 évesek mezőnyében.



Első férfi liga – Északi csoport
HERCEGOVINA (Szécsány)–
MLADOST TSK 34:29 (18:14)

A járeki vendégek az első félidő közepéig tartották a lépést a szécsányiakkal, 10:10 is volt az eredmény, a hazaiak azonban ezt követően megléptek, majd a második játékrészben megőrizték az előnyüket. A Mladost a következő fordulóban a mokrini Crvena zvezda ellen játszik a temerini sportcsarnokban.

ASZTALITENISZ

Szuperliga – férfiak
RADNIČKI (Újvidék)–TEMERIN
4:2

Ezen a mérkőzésen is csak Pető Zoltán tudott mérkőzéseket nyerni, csapatunk így végül kikapott az újvidéki vendégszereplésen, és az ötödik forduló után is nyeretlen. Két vesztes mérkőzés is minimális különbséggel ért véget, Kristian Dalea és Benkő Ákos is 3:2-re kapott ki egyik mérkőzésén, úgy, hogy az ötödik szett szoroson alakult az ellenfél javára.

Ezen a hétvégén szünetel a bajnokság. Javítani a jövő vasárnap lehet, amikor a szintén a kiesés ellen küzdő Palánka érkezik a temerini sportcsarnokba.

Eredmények: Borčić–Dalea 3:2, Katić–Pető 2:3, Crepulja–Benkő 3:1, Starević–Pető 1:3, Crepulja–Dalea 3:0, Katić–Benkő 3:2.

Második liga – nők

TEMERIN–VOJVODINA
(Bácsföldvár) 0:4

Eredmények: Turai–Gyurcsik 0:3, Csernyák–Belada 0:3, Liptai Kovács–Čučuz 0:3. Liptai Kovács, Kaslik–Belada, Kozarski 0:3.

Vajdasági liga – férfiak

BAČKA (Szenttamás)–
TEMERIN II. 4:2

A temeriniak második csapata Szenttamáson kapott ki vasárnap este a bajnokság ötödik körében.

Eredmények: Bodiřović–Varga 3:0, Cvetnarov–Orosz 3:2, Josifijević–Puhača 1:3, Bodiřović–Orosz, Puhača 3:1, Bodiřović–Orosz 2:3, Josifijević–Varga 3:0. **T. N. T.**

A Temerini Újság megjelenéséhez pályázaton nyert eszközök révén hozzájárul:



Művelődési és Tájékoztatási
Titkárság – Belgrád



Tartományi Művelődési és
Tájékoztatási Titkárság – Újvidék



Önkormányzat
Temerin

A támogató nem feltétlenül ért egyet az általa támogatott cikkek tartalmával

TEMERINI ÚJSÁG

Helyi független tájékoztató hetilap. Cím: 21235 Temerin, Petőfi Sándor u. 70/1., tel.: 843-750. A lapban megjelent cikkek nem fejezik ki szakszervezetien a kiadó véleményét. Kéziratokat, fényképeket, elektronikus adathordozókat stb. nem őrizzük meg és nem küldünk vissza. Főszerkesztő: Dujmovics György. Tördelőszerkesztő: Borda Ákos. Terjeszti: Koroknai Károly, Temerin, Pašić u. 26., tel.: 842-709. Az apróhirdetések és reklámok leadhatók személyesen vagy telefonon a szerkesztőségben és a lap terjesztőjénél. A Temerini Újság 1995. március 16-tól jelenik meg önfenntartó magánlapként. Nyomda: Temerini Újság. Regisztrációs szám: NV000530. CIP – Katalógizáció a publikációs Biblioteka Matice srpske, N. Sad. 659.3(497.113 Temerin) COBISS.SR-ID 103792391. Kiadó/izdavač: Internet štamparija, matični broj 64287109 • Temerinske novine, nezavisni informativni nedeljnik na mađarskom jeziku

ISSN 1451-9216



9 771451 921008 >